

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Oslo, 02.12.14

Aleneforeldreforeningens høringsuttalelse om Arbeids- og sosialdepartementets lovforslag om å holde barns inntekt utenfor ved utmåling av sosialhjelp

I høringen skriver Arbeids- og sosialdepartementet at de ønsker bedre og likeverdige vilkår for barn som vokser opp i fattige familier, gjennom å begrense kommunenes adgang til å regne med barns inntekter ved utmåling av sosialhjelp. Det er i dag ulike praksiser i kommunene, og Aleneforeldreforeningen mener at det er svært prisverdig at Regjeringen nå ønsker å gjøre noe med dette. Det er i dag opp til den enkelte kommune å bestemme om de vil avkorte foreldrenes sosialhjelp når barna har egen inntekt. En slik ordning gjør at det er lite motiverende for ungdommer å jobbe, og den motarbeider intensjonen med arbeidslinja.

Barns rett til å beholde egen inntekt, har vært oppe i media i flere år. Aleneforeldreforeningen har flere ganger påpekt den uretten som rammer barn i familier som mottar sosialhjelp. Vanlig praksis har vært at sosialkontoret har avkortet foreldrenes sosialhjelp tilsvarende det barn har i egen inntekt, samt i andre ytelser som er tiltenkt barnet. I alle andre familier er det nærmest en selvfølge at barna får beholde egen inntekt. Vi frykter at holdningene til, og motivasjonen for å arbeide hos ungdommer i familier som mottar sosialhjelp, blir sterkt svekket, når arbeidsinntekten deres skal gå til å forsørge foreldrene og eventuelle søsken. Det å kunne tjene egne penger og ha mulighet til å delta i sosiale aktiviteter på lik linje med andre ungdommer, og ha råd til det andre på samme alder har, er en sterk motivasjon for være i jobb, og få en positiv holdning til arbeidslivet.

Når det gjelder å sette begrensninger for hvor mye av egen inntekt ungdommene skal beholde, mener vi prinsipielt at de skal få beholde alt de tjener, ikke minst for å skape en positiv innstilling til arbeidslivet og på sikt bli selvforsørget. Videre er det ikke riktig å forskjellsbehandle barn av sosialklienter sammenlignet med andre barn. Skal det legges begrensninger, må det gjøres på en sånn måte at barn ikke tvinges til å forsørge foreldrene. Det må gjøres helt klart at det ikke er barnas ansvar å forsørge sine foreldre, og vi kan ikke godta at kommunene pålegger barna denne oppgaven.

Når en skal se på livsoppholdssatsene til barna i forhold til egen arbeidsinntekt, mener vi at man også må se på andre inntekter og ytelser som er ment å gå til forsørgelse av barna. Vi tenker da på barnetrygd, utdanningsstipend og eventuelt barnebidrag, og motregne disse mot livsoppholdssatsene. Det store flertallet av kommunene ligger på Statens veiledende satser for livsopphold eller rett under disse, og at disse er kr. 2150 for treåringer kr. 2850 for femåringer, og kr. 3600,- for tenåringer. Hvis en ser på dette regnestykket for en aleneforeldrefamilie som mottar sosialhjelp, og trekker inn barnetrygden, barnebidraget eller bidragsforskuddet, blir kommunens

ansvar for livsopphold til barna redusert, og i mange tilfeller blir deler av disse ytelsene lagt inn i fradrag på livsoppholdet til foreldre og i praksis omfordelt til å dekke livsoppholdet til foreldrene.

Barnetrygd, barnetillegg og barnebidrag er rettigheter som i følge norsk lov (barnetrygdloven, barneloven, folketrygdloven og barnekonvensjonen, m.m.) skal gå til fostring av barna. I tilfeller der nevnte ytelser er høyere enn de livsoppholdssatser som kommunene har fastsatt for barn av sosialklienter, går det overskytende til å dekke foreldrenes livsopphold. Enda mer absurd blir dette når barnebidrag som den av foreldrene som ikke bor sammen med barna, omfordeles av sosialkontoret til å forsørge andre familiemedlemmer. I tillegg settes barnebidragene høyere når mottaker har lav inntekt, slik at bidragsbetaler risikerer å bidra til forsørge hele familien. Bidragene er regnet ut etter SIFOs satser og skal sikre barn et nøkternt forbruk, og skal ikke gå til å forsørge andre enn barnet. Det blir derfor helt feil når kommunene omdisponerer disse pengene til noe annet enn det de er ment til. Her begås det urett både mot foreldre som betaler barnebidrag, foreldre som mottar barnebidrag og får avkortet sitt eget livsopphold og må bruke barnas penger på seg selv, og ikke minst barna som får en lavere materiell levestandard enn det de har rett til. En slik praksis bidrar også til å skape flere og dypere konflikter mellom mange foreldre.

Vi som arbeider for å sikre barns rettigheter, har tidligere uttrykt bekymring for de uverdige lave satsene barn i sosialklientfamilier skal leve på. Når en i tillegg ser at barn som skal være sikret en noenlunde levestandard gjennom egen inntekt, barnetrygd, barnetillegg og barnebidrag, fratras denne rettigheten fordi foreldrene er sosialklienter, må dette endres på. Barn skal ikke tvinges til å forsørge foreldrene.

FNs barnekonvensjon ble en del av norsk lov 1. oktober 2003. Konvensjonen skal gå foran andre lover der bestemmelsene i de ulike lovene kommer i konflikt med hverandre, og sier i klartekst at alle handlinger som vedrører barn og som foretas av offentlige myndigheter, først og fremst skal ta hensyn til hva som er best for barnet. Konvensjonen sier videre at barn har krav på sosiale trygdeordninger og barnebidrag. Ingen kan vel være i tvil om hva som er barnets interesse. Altså, kommunene bryter barnekonvensjonen gjennom å la andre prioriteringer gå foran hensynet til barna.

Vi krever at barnas rettigheter blir respektert, og at barns egen arbeidsinntekt, barnetrygd, barnetillegg og barnebidrag uavkortet går til det de er ment å gå til, som er forsørgelse av barna. Myndighetene må derfor gå lenger en det som er forslått av endringer i Lov om sosial tjenester, og endre regelverket ytterligere for sosialhjelpen og den praksisen som sosialkontorene nå følger.

Med vennlig hilsen
For Aleneforeldreforeningen

Brit Karin Pedersen
Leder

Stig Rusten
Generalsekretær